

Mnenje Evropskega ekonomsko socialnega odbora o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet

COM(2006) 388 konč. – 2006/0136 (COD)

(2007/C 175/12)

Svet je 15. septembra 2006 sklenil, da v skladu s členoma 37(2) in 152(4)(b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o zgoraj omenjenem dokumentu.

Strokovna skupina za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje, zadolžena za pripravo dela na tem področju, je mnenje sprejela 8. maja 2007. Poročevalec je bil g. VAN OORSCHOT.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 436. plenarnem zasedanju 30. in 31. maja 2007 (seja z dne 31. maja) s 65 glasovi za, 1 glasom proti in 1 vzdržanim glasom.

1. Povzetek sklepov in priporočil

1.1 EESO pozdravlja predlog Komisije za uvedbo nove uredbe o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet (fungicidov, insekticidov, herbicidov itd. za uporabo v kmetijstvu in vrtnarstvu).

1.2 Poleg cilja zagotavljanja učinkovitosti in varnosti fitofarmaceutskih sredstev, ki se dajejo v promet, je prednostni cilj tudi zagotavljanje trajnostne in varne uporabe teh sredstev. Zato EESO z zadovoljstvom ugotavlja, da je Komisija poleg predloga uredbe predložila tudi predlog direktive, ki ureja trajnostno uporabo fitofarmaceutskih sredstev.

1.3 EESO ugotavlja, da je v preambuli k predlogu uredbe močan poudarek na preprečevanju in omejevanju škodljivih posledic uporabe fitofarmaceutskih sredstev za ljudi in okolje. EESO meni, da je nujno preprečevati škodljive posledice uporabe fitofarmaceutskih sredstev za okolje in ljudi, ter opozarja, da morajo imeti tudi gospodarski interesi enak pomen pri pristopu za zagotavljanje trajnosti. Poleg rastočega zanimanja za proizvode iz biološkega kmetovanja se velika večina današnjih potrošnikov zanima za visokokakovostne proizvode, ki so poleg tega na voljo vse leto in po sprejemljivih cenah. Varnost proizvodov za potrošnika je pri tem osnovni pogoj. To pa za vrednostno verigo kmetijskih proizvodov predstavlja velike zahteve. Razpoložljivost ustreznih količin dobrih in varnih fitofarmaceutskih sredstev je zato nujna.

1.4 EESO je zaskrbljen nad uvedbo meril za odobritev fitofarmaceutskih sredstev na podlagi sestave aktivnih snovi in nad posledicami, ki bi jih ta ukrep lahko imel na inovativnost novih in boljših fitofarmaceutskih sredstev. Togo upoštevanje teh meril lahko privede do tega, da sredstvo, ki ne izpolnjuje enega merila, ne bo odobreno, čeprav predstavlja izboljšavo glede na vsa

ostala merila. EESO zahteva oceno tveganja, ki bo bolj upoštevala dejansko uporabo in izpostavljenost.

1.5 EESO meni, da je predlagana uvedba registracije po območjih in vzajemnega priznavanja prvi korak na poti do popolne uskladitve registracij v Evropi. EESO predlaga, da se v primeru (sosednjih) držav s primerljivimi podnebnimi in kmetijskimi pogoji omogoči vzajemno priznavanje registracij tudi med območji.

1.6 EESO podpira načelo izvajanja primerjalnih ocen fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo možne nadomestne snovi. Vendar EESO poziva, da se za zgoraj omenjene snovi ocenjevanje izvaja redkeje in da se uporablja običajno obdobje varstva podatkov, da se ohrani pripravljenost industrije za naložbe v te snovi in prepreči ozka grla v kmetijskem sektorju.

1.7 EESO meni, da je v predlogu uredbe premalo pobud za registracijo fitofarmaceutskih sredstev za uporabo v manjši meri. EESO predlaga dva ukrepa za izboljšanje tega stanja. Prvi predlog je uvedba sistema, v katerem bi se lahko prvemu prosilcu odobrilo toliko daljše obdobje varstva podatkov, kolikor več bi bilo uporab v manjši meri. Z drugim predlogom EESO poziva Komisijo, da državam članicam omogoči ažuren seznam, ki bo obsegal vse registrirane uporabe (v manjši meri).

2. Uvod

2.1 Splošne ugotovitve

2.1.1 Fitofarmaceutska sredstva se uporabljajo za zaščito rastlin in krepitev njihovega zdravja. Kmetom omogočajo povečanje pridelka in večjo prilagodljivost proizvodnih metod. To zagotavlja zanesljivo proizvodnjo cenovno dostopnih in varnih (živilskih) proizvodov v lastni regiji.

2.1.2 Velika večina evropskih potrošnikov ima vedno večje zahteve glede kakovosti hrane in njene razpoložljivosti skozi vse leto, pri čemer je varnost živil predpogoj in sama po sebi umevna zahteva. Zato se je kmetijska proizvodna veriga znašla pred velikimi izzivi. Če želi zadovoljiti zahtevno povpraševanje te velike potrošniške skupine, mora imeti na voljo dovolj široko izbiro dobrih in varnih fitofarmaceutskih sredstev.

2.1.3 Po drugi strani pa lahko uporaba fitofarmaceutskih sredstev vpliva na kmetijske ekosisteme, škodi zdravju uporabnikov ter vpliva na kakovost hrane in škodljivo vpliva na zdravje potrošnikov, zlasti kadar zaradi neustrezne uporabe fitofarmaceutskih sredstev (uporabe, ki niso v skladu z dobro prakso) v živilskih proizvodih ostanejo škodljivi ostanki fitofarmaceutskih sredstev.

2.2 Regulatorni okvir

2.2.1 Predlagana uredba naj bi zamenjala Direktivo 91/414/EGS o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet. Namen te direktive je posredovati pri samem viru in preprečiti tveganje tako, da zahteva izvedbo zelo izčrpne ocene tveganja za vsako aktivno snov in sredstva, ki te snovi vsebujejo, preden se dovoli dajanje fitofarmaceutskih sredstev promet in njihova uporaba.

2.2.2 Predlog predvideva tudi razveljavitev Direktive 79/117/EGS, ki prepoveduje promet in uporabo fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo določene aktivne snovi.

2.2.3 Regulatorni okvir EU za fitofarmaceutska sredstva obsega tudi Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta št. 396/2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS, ki določa mejne vrednosti ostankov aktivnih snovi v kmetijskih proizvodih.

2.2.4 Poleg tega predloga uredbe je predložen tudi predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (COM(2006) 373 konč.). Cilj te direktive je urejati uporabo in distribucijo pesticidov, v kolikor tega ne ureja predlog uredbe.

2.3 Ozadje predloga

2.3.1 Potem ko je Evropska komisija ocenila Direktivo 91/414/EGS, sta Evropski parlament in Svet leta 2001 zahtevala, da se direktiva spremeni tako, da bo:

- oblikovala merila za odobritev aktivnih snovi;
- poostrila merila za odobritev snovi z visoko stopnjo tveganja;
- uvedla poenostavljen postopek za snovi z nizko stopnjo tveganja;
- uvedla načelo uporabe primerjalne ocene in nadomestitve;
- izboljšala vzajemno priznavanje z uvedbo območij za registracijo fitofarmaceutskih sredstev.

2.3.2 Po daljšem (petletnem) obdobju posvetovanj z vsemi zainteresiranimi stranmi in presoji učinka je Komisija julija 2006 predstavila predlog o spremembi Direktive 91/414/EGS. Komisija je sklenila, da direktivo zamenja z uredbo, s čimer bi poenostavila in dodatno uskladila zakonodajo v državah članicah.

2.4 Povzetek predloga

2.4.1 Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali naj bi na ravni EU pripravil pozitivni seznam aktivnih snovi. Odobritev aktivnih snovi naj bi potekala na podlagi jasnih meril, da se doseže visoka raven varstva ljudi, živali in okolja.

2.4.2 Pri ocenjevanju aktivnih snovi je treba upoštevati minimalno zahtevo, da mora obstajati vsaj ena uporaba, ki je varna tako za uporabnika sredstva kot potrošnika in nima nesprejemljivih posledic za okolje. Za različne stopnje ocenjevanja in postopek odločanja o odobritvi aktivnih snovi so določeni jasni roki.

2.4.3 Države članice bodo tudi v prihodnosti odgovorne za nacionalno registracijo fitofarmaceutskih sredstev, ki morajo temeljiti na aktivnih snoveh s seznama odobrenih aktivnih snovi.

2.4.4 Pri ocenjevanju dokumentacije, posredovane za zahtevkom za registracijo, morajo države članice uporabljati usklajena merila, če obstajajo, in upoštevati nacionalne razmere.

2.4.5 Za snovi z nizko ali normalno stopnjo tveganja uvaja Komisija sistem obveznega vzajemnega priznavanja registracij za fitofarmaceutska sredstva znotraj „območij registracije“. V skladu s tem sistemom ena država članica v posameznem predlaganem podnebnem območju (Komisija deli Unijo na tri območja) odloča o nacionalni registraciji določenega sredstva, ki ga je treba odobriti samo v tistih državah članicah, v katerih je proizvajalec zaposlen za vzajemno priznavanje registracije.

3. Splošne ugotovitve

3.1 Pomen fitofarmaceutskih sredstev za ponudbo visokokakovostne hrane v EU

3.1.1 V preambuli k direktivi so zapisane uvodne izjave, ki so vodile k oblikovanju predloga uredbe. V njej bi bilo treba izrecno omeniti pomen, ki ga ima razpoložljivost ustreznih količin fitofarmaceutskih sredstev za zanesljivo, varno in visokokakovostno ponudbo živil zahtevnim evropskim potrošnikom.

3.2 Odobritev začasne registracije pod določenimi pogoji

3.2.1 Direktiva državam članicam ne daje možnosti za odobritev začasne nacionalne registracije, kar lahko privede do tega, da sredstva, ki so inovativna in v primerjavi s trenutno razpoložljivimi izboljšana, pridejo v promet z zamudo. Komisija želi to vprašanje rešiti z uvedbo krajših rokov, ki bi omogočili hitrejšo vključitev novih snovi na pozitivni seznam.

3.2.2 EESO predlaga, da uredba kljub temu omogoči začasne nacionalne registracije v primerih, v katerih so roki prekoračeni zaradi upravnih zamud, obveznost v zvezi z mejnimi vrednostmi ostankov iz Uredbe št. 396/2005 pa je izpolnjena.

4. Posebne ugotovitve

4.1 Ocene tveganja uporabe meril za odobritev aktivnih snovi

4.1.1 Člen 4 predloga uredbe obravnava merila za odobritev aktivnih snovi in se pri tem sklicuje na prilogo II. Zaradi stroge uporabe teh meril bi lahko prišlo do zavrnitve registracije aktivne snovi na podlagi ene same lastnosti, saj morajo biti vedno izpolnjene vse zahteve.

4.1.2 Uporaba takšnih meril za odobritev fitofarmaceutskih sredstev, ki temelji le na sestavi njihovih aktivnih snovi, ne upošteva pa praktične uporabe in izpostavljenosti, spodbujata načelo, da je odločitev treba sprejemati na podlagi ocene tveganja, in povzroči, da s trga postopoma izginejo določena že obstoječa sredstva in uporabe, ki so lahko zelo pomembna za zadovoljitev potrebe po široki ponudbi fitofarmaceutskih sredstev.

4.1.3 S tem člen 4 onemogoča promet inovativnih sredstev, ki predstavljajo izboljšave z vidika vseh meril, a ne izpolnjujejo zahtev enega samega merila. EESO teh določb ne more podpreti, saj bi po nepotrebnem zavirale inovacije na področju novih in boljših sredstev. Po mnenju Odbora je treba merila za odobritev, ki se navezujejo na sestavo aktivnih snovi, uporabljati samo pri opredeljeni množici nadomestnih snovi, ne smejo pa se uporab-

ljati za zavračanje sredstev, ne da bi bila prej izvedena temeljita ocena.

4.2 Razširitev registracije po območjih in vzajemno priznavanje

4.2.1 EESO meni, da je sistem registracije po območjih in vzajemnega priznavanja pomemben korak k popolnemu in usklajenemu evropskemu sistemu dajanja fitofarmaceutskih sredstev v promet.

4.2.2 Uvedba obveznega vzajemnega priznavanja registracij v državah članicah, ki sodijo v isto območje registracije, bo skupaj z običajnim postopkom registracije na nacionalni ravni preprečila podvajanje dela v državah članicah in omogočila, da bodo inovativna in okolju prijazna fitofarmaceutska sredstva hitreje na voljo.

4.2.3 EESO predlaga, da se v primeru sosednjih držav s primerljivimi proizvodnimi pogoji omogoči vzajemno priznavanje registracij tudi med območji.

4.2.4 Za uporabo fitofarmaceutskih sredstev v rastlinjakih ali za obdelavo po spravi pridelka Komisija predlaga uvedbo obveznega vzajemnega priznavanja s strani vseh držav članic v vseh območjih (člen 39). EESO meni, da je treba v uredbo vključiti tudi obdelavo semen, ki je ena od temeljev integrirane zaščite rastlin.

4.3 Prilagoditev primerjalne ocene

4.3.1 Za fitofarmaceutska sredstva, ki vsebujejo bolj kritične snovi (možne nadomestne snovi), morajo države članice opraviti primerjalno oceno v štirih letih po izdaji registracije (člen 48). Oceno je treba opraviti z namenom, da se najde nadomestno sredstvo in s tem zamenja škodljiva snov, razen če je ta v primeru razvoja odpornosti še naprej potrebna za zagotavljanje trajne zaščite rastlin.

4.3.2 EESO meni, da določba o izvajanju primerjalnih ocen v štirih letih od izdaje registracije in sedemletno obdobje varstva podatkov za možne nadomestne snovi temu sektorju ne zagotavljata ustrezne varnosti in bosta vodila v prezgodnji umik takšnih sredstev s trga, kar bi lahko negativno vplivalo na razpoložljivost zadostne količine sredstev v primeru odpornosti in uporab v manjši meri.

4.3.3 EESO se zavzema za redkeše izvajanje primerjalnih ocen in uporabo običajnega obdobja varstva podatkov za možne nadomestne snovi, da se ohrani določena stopnja pripravljenosti industrije za naložbe v te snovi ter prepreči ozka grla v kmetijski proizvodnji in višje v vrednostni verigi v smeri potrošnika.

4.4 Neustrezne spodbude za uporabe v manjši meri

4.4.1 Člen 49 med drugim daje možnost uporabnikom strokovnjakom in strokovnim kmetijskim organizacijam, da zaprosijo za razširitev registracije fitofarmacevtskega sredstva na uporabe v manjši meri. V skladu s tem členom morajo države članice sestaviti in redno posodabljeni seznam uporab v manjši meri.

4.4.2 EESO podpira ta člen, vendar opozarja, da premalo spodbuja same imetnike registracij, da bi poskusili razširiti registracije na uporabe v manjši meri.

4.4.3 EESO predlaga, da se imetnike registracij nagradi z razširitvijo obdobja varstva podatkov, če so po izdaji registracije prvi, ki vložijo več zahtev za razširitev registracij za uporabe v manjši meri.

4.4.4 EESO predlaga, da Evropska komisija namesto predlaganih seznamov, ki naj bi jih v skladu s členom 49(6) sestavile posamezne države članice, pripravi osrednji evropski seznam uporab v manjši meri in državam članicam omogoči vpogled v ta seznam.

4.5 Obveščanje

4.5.1 V skladu s predlogom uredbe je mogoče uvesti obveznost, da se pred uporabo sredstev obvesti vse sosede, ki so zahtevali, da se jih obvesti, in ki bi lahko bili izpostavljeni zanašanju škropiva (člen 30).

4.5.2 EESO sicer zelo pozdravlja preglednost pri uporabi fitofarmacevtskih sredstev, vendar meni, da bi obveznost obveščanja spodkopala zaupanje v zakonodajo, na kateri temelji dajanje fitofarmacevtskih sredstev v promet. Pri tem gre namreč za uporabo sredstev, ki veljajo za varna, obveznost obveščanja pa bi lahko zbudila nasproten vtis.

4.5.3 EESO poleg tega meni, da izvajanje tega člena ne bi prispevalo k medsebojnemu razumevanju med uporabniki fitofarmacevtskih sredstev in njihovimi sosedi, temveč bi skalilo socialno kohezijo v podeželskih skupnostih, saj lahko obveznost obveščanja zbudi vtis, da se uporabljajo sredstva, ki niso varna. Zato je ta predpis kontraproduktiven.

V Bruslju, 31. maja 2007.

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES zaradi vključitve letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti

COM(2006) 818 konč. – 2006/0304 (COD)

(2007/C 175/13)

Svet je 8. februarja 2007 sklenil, da v skladu s členom 175(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o zgoraj omenjenem dokumentu.

Strokovna skupina za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje, zadolžena za pripravo dela na tem področju, je mnenje sprejela 8. maja 2007. Poročevalec je bil g. Adams.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 436. plenarnem zasedanju 30. in 31. maja 2007 (seja z dne 31. maja) s 50 glasovi za, 8 glasovi proti in 4 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

vzorec za obvladovanje emisij ogljikovega dioksida na svetovni ravni.

1.1 Odbor pozdravlja predlagano direktivo, ki ponuja skrbno premišljen in pragmatičen pristop za ublažitev naraščanja emisij toplogrednih plinov v letalski industriji in kompenzacijo zanje.

1.2 Sistem za trgovanje z emisijami Skupnosti lahko z vključitvijo letalstva postane trdnejši in solidnejši ter kot tak ključni

1.3 Predlog je realističen. Priznava namreč moč političnih, gospodarskih in potrošniških pritiskov za nadaljnji razvoj letalskih potovanj in letalskega prometa, ter poleg tega uporablja